

De Blaker 50 jaar, een bijzondere tuinderslaan in De Lier (4)

Werk aan de winkel

De Stichting was inmiddels eigenaar en liet het grasland snel verkavelen in twaalf stukken van ongeveer 1 ha. Om nu twaalf mooie rechthoekige kavels te laten ontstaan, moest er van buurman Nic. van Adrichem een stuk grasland aangekocht worden, dat voor een deel weer geruimd werd met een perceel grond rondom de boerderij van Thomas Kester. Na de sloop van deze 17^e eeuwse boerderij in 1963 ontstond precies op die locatie de eerste tuinbouwkavel. Dat er bij het slopen niet zorgvuldig op het achtergebleven puin in de grond werd gelet, bleek voor tuinder Jan van Winden later een groot probleem. Kruiwagens vol stenen werden jaren later nog uit zijn land opgeraapt. Voor de bereikbaarheid van het nieuwe tuinbouwgebied werd er een met fijn puin afgewerkte toegangsweg aangelegd, die schuin op de Noordlierweg aansloot. Uniek voor die tijd was de aanleg van een gietwaterleiding rechtstreeks vanuit de Lee met put aansluitingen op elk perceel. De Heidemaatschappij heeft deze verkavelingswerkzaamheden uitgevoerd, waarbij ook de bestaande eeuwenoude poldersloten werden gedempt. Een van de poldersloten liep parallel aan de nieuwe ontsluitingsweg, dwars door alle tuinbouwpercelen heen (11). Daar hebben de tuinders later nog veel last van gehad, doordat kasvoeten en poten op die oude sloten bleven zakken en regelmatig opgehaald moesten worden. Haaks op de nieuwe laan werden zes nieuwe sloten gegraven die aan de achterzijde van de percelen aansloten op de grote molensloot. Tussen twee sloten lagen precies twee volledige tuinbouwpercelen.

De volledige kavel grasland lag van oudsher al niet vlak en vanaf de Lee tot aan de aansluiting op de Noordlierweg waren er verschillende peilen ten opzichte van het N.A.P.

Sommige stukken weiland lagen op een hoger peil, maar halverwege en helemaal vooraan de laan bevonden zich de diepste kavels. Tegenwoordig zou men met moderne meetapparatuur de hele kavel op hetzelfde peil geëgaliseerd hebben, maar dat deed de Heidemaatschappij toen nog niet. Het aanleggen van drainage was ook voor rekening van de tuinders zelf, die dat vaak met een drainageschop handmatig uitvoerden. Tijdens de enorme wateroverlast in De Lier in 1998 werd dit hoogteverschil pijnlijk duidelijk, toen sommige bedrijven fors onder water stonden en andere niet of minder.

De Stichting Tuinbouwgronden had bij de verkaveling rekening gehouden met een toekomstige wegverbinding die haaks op de Blaker, vlak voor het gemaal van de Lierpolder, zou aansluiten op de Laan van Adrichem (12). De kavel, die later eigendom werd van Piet Grootsholten, was om die reden ook een paar meter smaller. Uiteindelijk is er nooit een wegverbinding gekomen. Deze strook grond tussen de kassen van Grootsholten en Berkhoudt was bijna 8 meter breed en werd eigendom van de gemeente De Lier, die het op haar beurt weer verhuurde aan een volkstuinder. Bij een grote reconstructie in 1998 zijn vier bedrijven aan het einde van de laan samengevoegd, inclusief deze strook grond.

Op 31 oktober 1963 werden de eerste koopakten bij de notaris gepasseerd met een aankoopprijs van fl. 2,80 per m² land. Voor het aanleggen van de weg en de gietwatervoorziening werd, buiten de koopakte om, nog ongeveer fl. 1,10 per m² in rekening gebracht, want dat scheelde op deze wijze overdrachtsbelasting. De tuinders konden beginnen hun land in cultuur te brengen en al snel werden de eerste kassen vanaf de laan gebouwd. Cor van den Burg was de enige tuinder die het hele perceel in één keer vol bouwde, maar alle andere startende tuinders behielden aan de achterzijde langs de Molensloot een stuk open land. Dit grasland werd de eerste jaren nog verhuurd aan de broers van Aad Groenewegen - één van de tuinders van het eerste uur - uit Overschie om er vee te laten grazen.

Twee tussensloten werden aan de achterzijde voorzien van kleine bruggetjes, zodat de koeien meerdere percelen konden begrazen (13). Na een aantal jaren kwam hier een einde aan en werden alle percelen maximaal met kassen bebouwd.

Luchtfoto van het oostelijke deel van de Oude Lierpolder uit 1969 waarop de oorspronkelijke verkaveling nog volledig herkenbaar is.

De eerste bewoners

De oorspronkelijk opzet was om alleen tuinders van rondom Den Hoorn op de Blaker te vestigen, maar daar bleek uiteindelijk niet voldoende interesse voor. Naast acht Hoornse tuinders vestigden zich hier ook vier tuinders uit het Westland. De meeste starters waren nog geen 25 jaar oud. Ambitieuze en vol goede moed begonnen zij aan een nieuwe toekomst. Een viertal tuindersfamilies had elders al een eigen bedrijf gestart en inmiddels een gezin gesticht. Zij lieten ook als eersten een woonhuis bouwen langs de laan om snel hun gezin naar De Lier te kunnen verhuizen. De starters wachtten daar nog een aantal jaren mee en pendelden in de beginjaren dagelijks van de Blaker naar huis. Op een luchtfoto uit 1969 is te zien, dat de twaalf tuindersfamilies inmiddels allemaal op de eigen tuin woonden en over een eigen schuur/ketelruimte beschikten. Bijna gelijktijdig met de bewoners aan de Blaker vestigde de fam. Van Dijk zich op een perceel grond, dat precies in de punt van de Noordlierweg en de Blaker lag. Later kwamen daar de fam. Van den Berg en de Zaadunie bij en zij werden al snel in de Blakergroep opgenomen. Vanaf het begin was de matige kwaliteit van de laan, die nog steeds met fijn puin was afgewerkt, een grote bron van ergernis. De grote wens was om de

eigen laan aan de gemeente over te dragen, maar dan moest de laan wel eerst keurig verhard worden. Daar was bij de tuinders nog geen geld voor. Groenteveiling Delft heeft toen de asfalteringskosten voorgesloten en kreeg deze investering in vijf jaarlijkse termijnen van de tuinders terug. Al snel daarna in 1965 nam de gemeente De Lier het besluit om de Blaker als openbare weg over te nemen voor het symbolische bedrag van fl. 1,00.

Een lastig punt was de eerste jaren vooral het ontbreken van een vaste telefoonverbinding. Er was wel een telefoonkabel langs de laan ingegraven met zelfs aansluitingen tot in de woningen, maar vanwege het ontbreken van voldoende telefoonnummers in de centrale kon er toch niet worden gebeld. Uitermate lastig en zeer hinderlijk. Alleen Jan Dekker had een nummer toegewezen gekregen, waarschijnlijk omdat hij op het midden van de laan woonde. Buurtbewoners moesten voor een dringende boodschap of een bestelling voor de tuin altijd even naar buurman Dekker. Het was ook mogelijk om bij molenaar Cees Brussaard aan de andere kant van de molensloot te bellen. Pas in 1967 kregen alle huisadressen een eigen nummer.